

319

การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้

นางสาวจาริก ใจผ่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-649-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16819780

A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS CONCERNING LOWER
SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC
EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN THE SOUTHERN REGION

Miss Jarueg Chaipong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-649-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน
ภาคใต้

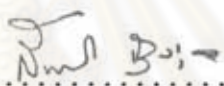
โดย   นางสาวจารึก ใจห้อง

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

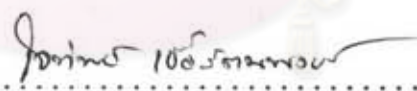
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จารึก ใจผ่อง : การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้ (A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF SUPERVISORS CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE SOUTHERN REGION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุญมี เณรยอด, 198 หน้า. ISBN 974-631-649-4

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยใช้แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง ส่งไปจำนวน 611 ฉบับ ได้รับกลับคืน 540 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.38 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน คือ ด้านนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ด้านงานวัดและประเมินผล ด้านงานห้องสมุด ด้านงานนิเทศการศึกษา ด้านงานการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนและกำหนดวิธีดำเนินงาน ด้านงานส่งเสริมการสอน ด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ สำหรับวิธีการพัฒนาตนเอง ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเองโดยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C642235 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: SELF-DEVELOPMENT/SUPERVISOR/THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION
OPPORTUNITY PROJECT

JURUEG CHAIPONG : A STUDY OF THE SELF-DEVELOPMENT NEEDS OF
SUPERVISORS CONCERNING LOWER SECONDARY ACADEMIC TASKS IN SCHOOLS
UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION IN THE SOUTHERN REGION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
BOONMEE NENYOD, Ed.D., 198 pp. ISBN 974-631-649-4

The purposes of this research were to study the content and methods of self-development needs of supervisors concerning lower secondary academic tasks in schools under the Expansion of Basic Education Opportunity Project under The jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Southern Region. Research populations were provincial and district primary education supervisors. The instrument utilized for data collection was a questionnaire. Six hundred and eleven copies of questionnaire were distributed to the provincial and district primary education supervisors, five hundred and forty copies or 88.38 percent were completed and returned. Data were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation, and percentage.

Research findings were as follows:

Most of the provincial and district primary education supervisors expressed their needs at the high level for all aspects which were; purpose, policy and academic work procedure, curriculum and curriculum implementation, instruction, instructional aids, measurement and evaluation, school library, educational supervision, planning and work procedure, instructional promotion, and academic in-service training. The self-development method which most supervisors expressed their needs was a workshop.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา

สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งนี้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษาชี้แจง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดสองปีการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา ที่กรุณาให้คำแนะนำและสอบถามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่โดยตลอด

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนจำนวนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการวิจัย

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ และขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จารึก ใจผ่อง

เมษายน 2538

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คํานิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการพัฒนาตนเอง	10
ความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	12
วิธีการและกิจกรรมในการพัฒนาตนเอง	14
ความหมายของงานวิชาการ	19
ความสำคัญของงานวิชาการ	19
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	20
บทบาทของศึกษานิเทศก์กับการพัฒนางานวิชาการ	22
นโยบายนโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียน	
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	24
ขอบข่ายงานวิชาการ	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	80
ประชากรที่เข้าในการวิจัย	80
เครื่องมือที่เข้าในการวิจัย	82
การสร้างเครื่องมือการวิจัย	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สถิติที่เข้าในการวิจัย	85
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	88
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเอง ของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ..	95
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
สรุปผลการวิจัย	153
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	155
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	166
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	167
รายการอ้างอิง	168
ภาคผนวก	176
ประวัติผู้เขียน	198

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนตามจังหวัดในเขตการศึกษา 2 3 และ 4	81
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน	84
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	88
4	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านต่าง ๆ	96
5	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการใน โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	103
6	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	106
7	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานการเรียนการสอน	113
8	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานสื่อการเรียนการสอน	118
9	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานวัดและประเมินผล	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานห้องสมุด	128
11	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา	132
12	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนและกำหนดวิธี ดำเนินงาน	137
13	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านงานส่งเสริมการสอน	141
14	ระดับความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ในด้านประชุมอบรมทางวิชาการ	148